

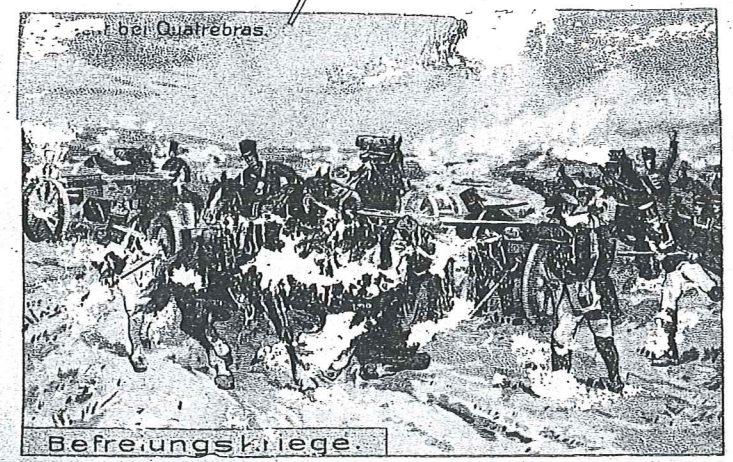
58
64
69
61
952

ERIK. ANDERSSON

Lädja

ric Andersson

FÖR FRED
MOT KRIG

Arbetets söner.

Arbetets söner sluten ut alla, till våra bröder i syd och i nord, hören ni ej huru mäktigt det skallar, utöver världen befrielsens ord, ur den förnedrande träldomens gift, upp till en hedrande ädel bedrift, åker med påskrift bud och försaka, länge oss medtrycket i mörker och nöd, människovärdet vi fodra till baka, kämpa för rättvisa friheter och bröd.

Icke naturen hårdhänt har dragit, gränsen som skiljer fattig och rik bjärt-lås har maken under sig slagit, alla dessa gåvor rovdjuren likt, mot den förnedrande guldkalven stod, kämpen med glödande känslor och mod, kämpar mot förtrycket ett vårt vi oss dalla, fält-ropet genom nationerna går, Slutten ut under vår-evangelets fana, fällen ej moder och segren är vår.

Lädja den 5 Feb. 1915.

Erik Herman Andersson.

SE HÄR

Är det rätt?

Är det rätt att en hejsare skriker till
vid, det folk som han lovat sitt stöd,
n skrävlar och kappas på skördarnas
; då priserna och arbetet höjd? är det
i att en hejsare dödsdamen bär,
esen och tusen igen? nej aldrig
livet det rättvisa är, och aldrig
i bugga får den.

2.

Det rätt att ~~de svaga~~ vad idoga
önskar byggt opp, med fick smått
ternas gång, skall krampas av
skarnes rasande opp, i grus vid
nosernas sång? är det rätt att
talla en urgammal här, att alt i
livet slå med? nej aldrig i livet det
ttvisa är och aldrig vi nöjas därmed.

3.

Är det rätt att de svaga och hjälplösa
å, gå under i stormåmens fart,
kvinnor och barn bli behandlade så,

som männen de fördes till slakt, är
det rätt att förbannelsen även begår,
sitt offer vid kvinnornas bröst,? nej
aldrig i livet det rättvisa är! så
gjuder vår enigga röst.

Ludvika den 5 Feb. 1915.

Erik Andersson

Den nya kulturen.

Europas kristlige stormakter
hålla på med vildiga storstakter
och de villdaste människojakter
sportmässigt på alla håll och bakter.

Granater, bomber, mörsare, kanoner
sjunga nu bland bildade nationer
hjältars värk och lov i höga toner
inför världens mylrande miljoner.

Lik och blod och aska marken göda.

Död, förbiodlan karska, tårar flöda
Vat och hämd ur alias ögon glöda
Vordlust ropar: Krossa, bräm och döda.

Vanskodjuret slupit lös ur buren
kåjar livet, Konsten och naturen
Vad skulnan är mellan oss och djuren
Fyrtiotvåconhmeisterkulturen

Lådja den 6 /ct. 1915

Einar Andersson

Den objudne gästen.

Vill nysts jag såg en svart Skepn,
u bröllopsdåg igenom dygn,
ed sång och spel till himmels hörd,
n lycka hel - en solljus värld.

2.

et var ett par som målet nått,
tån tångtans dar till dvämmens slott.
är kvällen två ha skapat tro,
et skall nog gå se bådas bo.

Då kom en dag en sällsam gäst,
med mörka drag till deras näst,
hans namn var nöd och svårt hans spe
och sorg och död hans ordet bar.

4

Och dödskall vind det var hans smek
en ungmärind han gjorde blek,
en lilja stark som handen vred,
han slog till mark och mannen bröt.

5.

Uti nödens hus är tårens hav,
där hörs ej hjus ej glad lagt jolk,
och split och kiv en armod nås,
all solljus kvar av död förtärs.

6

Och lyckan som i ungdomsår,
vår en gång kom den flyktig får,
när möds gestalt på tröskeln står,
de lyckan fått för många år.

7

Du dyster gäst kas fattigman,
i ös och väst du knäppas man,

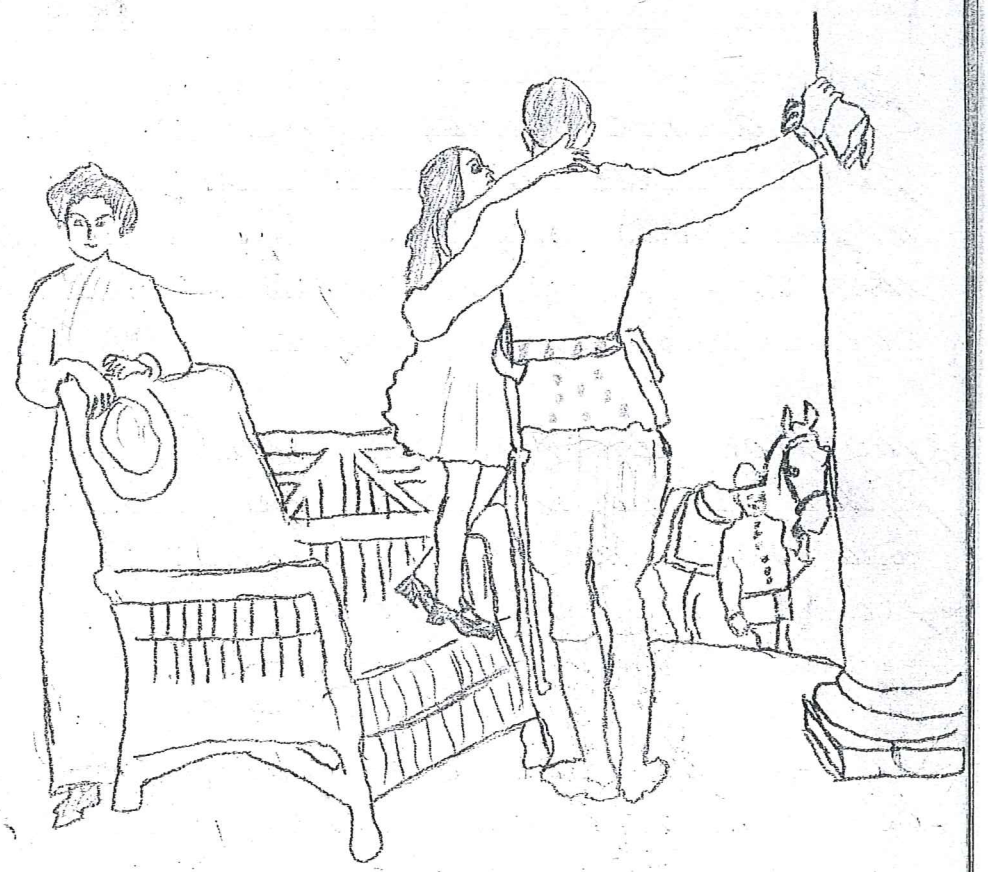
och skamsamhet ut ur du är,
barnsligheten du aldrig får.

8

Men dock en tid det komma skall,
då sytet strid du fått ett fall
då tårt och bråd är alla ges,
då aldrig, Nöt du mer skall ses.

Lidja den 7 Feb. 1915
Erik Axelsson

Pappa skall du nu ärtad för att skrämma andra små flickors pappa?

Varför lever du ~~~~

O, mänska varför lever du på jorden, är det väl för att plåga dina like[illegible] säg! du ser att många lott som ej äro värden, skall du väl tyngre göra deras väg?

2

Jag tror du har en större plikt att fylla, ett högre mål du har att leva för, att lyfta människors blick från jordens mylla, till det oändliga som aldrig dör.

3

Så lev då för att trassa jordebanden och vidga människornas trånga syn, lev för att lösa bundna människoanden och lyfta den högt över fästets bryn.

Fred.

avskrivit den 25 Feb 1915.
Herman Andersson.

Lädja Kronog:s.

Denna bild lämnar ett välbetänkt bevis för huru förbittrat kriget föres. Det är blott två man från av ett engelskt batteri vid Mons. Ett befäl och en menig, deras strid mot övermakten är fullkomligt hopplös, men ändå fortsätta de att skjuta, skjuta som vansinniga, och vansinniga äro de naturligtvis. Döda och dödas är lösen i den nutida krigsprässen beskrives det naturligtvis som ett stort hjältedåd.

Fredsvän.

Belgien.

Där ligger mitt i den stora,
den allt jordödande strand,
det lilla i sorg försänkta,
de namnlösa pasornas land,
landet som mer än de största,
fått lida för tidens skam,
landet där midingar härjat,
landet där bodlar gått fram,
landet för vilket det stiger,
ur tusende hjärtan en bön,
må evig vanära bliva
barbarers och midingars lön.

Säfja den 17 mars
1915
Erik Andersson.

Du grymma krig med mord och låga, du aldrig någon ända får,
fast hundratusen liver vågga,
du plundrar byar städer slott,
och dem i grus och aska vänder,
du bär till Tabernaklet händer,
och om dess kärl kastar lott.

2.

Du stäcker handens sälla lopp,
och lärdom i sin linda kräver,
du hindrar snillen ammas opp,
och konst i evig glömska gräver,
från barnen får du får och mor
från dessa åter barnen rycker,
förnäm och låg med armod lyder,
och höljer allt i sorgeflor.

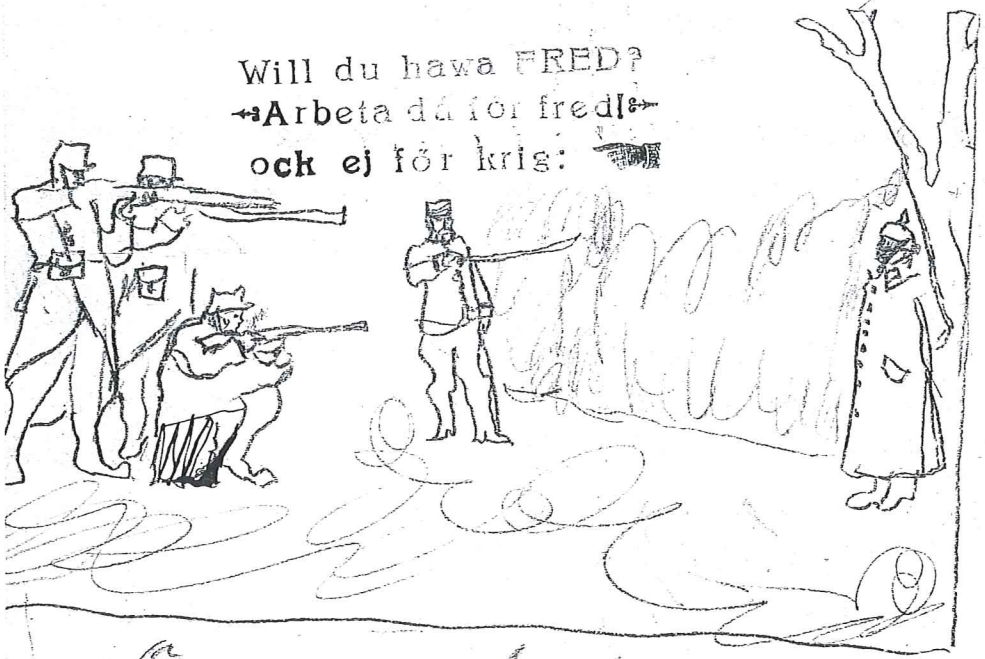
3.

Du gräter många tappra liv,
som ej får hundra döder skåda,
du är ett visset kvadsfärdriv,
för dem som Rikssens öden vårda,

utav en endas övermod,
din låga kan i blinken släckas,
men ej på flera vintrar släckas,
med spöat utav människoblod.

P. P. N.

Lådja den 17 mars 1915.
Erik Andersson.

Lägg an! Ge fyr!
Den oskyldiges hemska död.
enligt Kristus.

Mitt lilla hem.

Mitt lilla hem jag älskar dig,
som ännu aldrig förr, du skyddat
mig du skärmat mig när jag har
stängt min dörr, och öppt dagens
larm och strid, då lampan lyser
klar, du skänker mig en vilotid,
hos dem som kär jag har.

2

Mitt lilla hem! jag tänker på, de
arma kunhamstring, som mistat
hat sin lilla vrå och äga ingen
ting, som vira kring i denna
värld, och lida svält och nöd,
som vita barn är deras härd,
och den de älskat död.

3

Mitt lilla hem jag tyster vid,
all krigets skräck och sorg, vad
lidande i denna tid, i kåja
och i borg, hur många medan
blodet flöt, till jorden spänka

med, och gömdes i dess mörka
skåt, långt bort från hemmets fred.

2.

Mitt lilla hem! jag älskar dig, som
ännu aldrig fått, om dyrka kan
kär, än något mig inom min
stängda dörr, och vad som än
i världen sker, – kom det när
framtid som, jag ständigt dock
den bönen ber. Bevara Gud mitt
hem.

Ladja Knapagård den 19 mars
1915.

Eric Andersson

Lät???

Jag känner inga partier,
jag känner fyskar blott,
så följ en valdig lösen,
från fyske kejsarens slott.

2.

Tågen rena de äro,
bogna istill blods.

kulor och granater.
det var den kost som bjöds

3.

åt hela världen bjöd,
en annan marknad
då sjuder ett högre kungsord
till valfen och avkrävelse.

2.

Jag känner endast bröder,
och allas väl är mitt,
Gudomliga sol och visdom,
när världen vällde till.

Skrivet den 29 mars 1915.

Eric Herman Andersson

För Fred.

Mot Krig.

Vill ni hava fred?

Arbeta då för fred!

Fredsdröm.

Fredsdröm flyg på sångens vingar,
ut kring världens rund och gör,
kämpar mod och hoppet skyngar,
sinnen fjus och kärlek gör.

Fysk Kultur.

Will du skåda fysik kultur,
i dess rätta skick,
vänd dig då till Belgien
några ögonblick.

Den 29 mars 1915.

Fången.

Han satt och sjöng med glas i hand, en stadtlig dryckesvisa,
han fångad var i lastens band,
dess djupt han sakte insa.

2.

Det var ju så obegripligt allt,
han icke mannen såg,
och medan dröjs han hem får hem,
tills han i stunden låg.

3.

Han fångad var i lastens djup,
man narrat honom dit,
men samma blott en tattig sup,
en flaska usel spirit.

4.

Då var han nöjd den falske vän,
som narrat honom dit,
som mannen i elände dragit,
med blott en flaska sprit.

5.

Nu är han fångad stackars karl
i dryckenskapens dy,
för att han icke hade kraft,
att första glaset flyg.

6.

Jag fruktar när jag skådar såg,
i denna lastens band,
när skall väl fosterlandets väg
förbrisas av rätt land.

7.

Och skall rätt folk väl vakna upp

när skall den timma slå,
då räddningsbud kastas av,
och jorden gäst får gå.

Lådja den 29. mars 1915.
Erik Andersson.

Adressat till Skåpkamma.

Kortrat: 4/5. 15/14. Andersson
Livkamp: Stenobergshed
Moheda.

Kortrat:
3/4 Andersson. Kamp.
Stenobergshed Moheda.

Herr Einar Andersson
Lådja Bergslund

Herr J. Sjöberg Sjöatorp.
Västergård Hjortsberga.

Herr Oskar Adolfsson
Skärbäck Ramkvilla.

Herr Johan Karlsson
Fröken Emma dito. Sjöatorp Hjortsberga.

Volantär 3/6 Span
" Stenobergshed " Stenobergshed.
Moheda

Fröken Anna Andersson.
J:b. - - - - - Moheda.

Fröken Elin Sjökvist
Gårdsarrendator dito: Nyatorp Åsheda.

Fröken Helga Sjöberg.
Sjöatorp Hjortsberga

Fröken
Anna Ringsten. Bolltorps gård d. Bolltorp
. . . . . Fårelsås

Lådja Knapagård den 16 Maj 1915.
Erik Andersson.

Fredsbön... Bergslund. den 1. maj 1915.

Att älska är att lida, vad kan hugna,
ett hjärta som vid minnens sorl
vill brista, blott på minuter snara från
vågen sprungna, du äger det bästa,
för att åter mista, i dunning liggja
låg och handlingsstyrka, och på din
ätt glöder knappt en gnista.

Erik Andersson

Elska.

Largen hatet vill jag glömma,
älska kappas bör och drömma,
ovåns bröster mitt förlåta.
Vad kan hatets flamma båta?
ney för kort är kvinnadstiden,
att med dyster sorg förnöda,
och för sjön för kärlek priden,
att med hatets flamma döda. J. Dr

11 maj 1915 i min Svedengren, Jannypegan

Fröken Adelia Kjunggren
Adelsnäs Skvidaberg
Fröken Maria Amna dito
Fröken Hedvig Nilsson
Skopen Adelsnäs
Skvidaberg
Signe Månsson Sgr Dunneberg.
Adelsnäs Skvidaberg.
Helga Andersson
Smedsbacka
Adelsnäs Skvidaberg.

Fröken
Sissa Ingrell Ödåls Gård
Skvidaberg.
Agda Johnsson Smedsbacka
Skvidaberg.
Byggmästaren Stensåker
Herr David Ringström
Adelsnäs Skvidaberg
Herr Helge dito
Herr Karl Kjunggren
Adelsnäs Skvidaberg.
Herr Walfrid Skog
Skvidaberg

Skrivit den 5 juli 1915 i Adelsnäs
Hanna Dunneberg och Erik Andersson.
Adelsnäs Skvidaberg.
Erik Andersson Lägga Grenaa
den 5 oktober 1915.

Einar Andersson
Fröken
Hedvig

Blå-klubb Blå-berg

Baltiruttan.

Lördamdagen så for ja te Stora Malmö stad, ja skulle på utställninga gunås, där va Anderskan o Petterskan o Baltiskan och en jädrans hoper bönner de förstås.

På baltiruttan gång fölle ballt ball. baltifisken o baltifiskejär där va Anderskan o Petterskan o Bältiskan och en jädrans hoper bynner då förstås!

2

Ja på sändan så gång di, å di va tusen (1000) man, och då va toner så stora som så här, och di börja med guds lena lamm oskyldig, och sluta med den härna Jänkte Per.

3.

I en backe där gick två karaler på en bana, di kalla för Rutsch. å di surra ner som himmelens plåneter, o gick upp o di gick ner så ja se hysch.

4.

Ja hont som ja gick där o glodde, kam ja in på den härna babylång, där fle kärras o kjolar över hoed, o så gol di alla på en gång.

5

I en lucka där fanns då en levandes arm, där man fick sej en kärlekshavann, o ja stoppa hiedaren i en ~~lucka~~ spricka, o då fick ja så ögena di kann.

6

Inne på utställninga där hadde di ett kär, må kalbrekar på varendaste kopk, o en dängde till dem så stumparna fär men då synder ja att karen han ver full.

7

Midt uke i Storsjön där hadi di sett en brumm med åtta pottes pann, o de va fätt o svar o blått i vitt o grönt o gredelint, ja då va jädrar i ha mej så fint

—

Ola Jensen fick se mej på den härna Rackenvalk, och kaven han trodde ja var fuk, o rumpa snodde fram o tillbaka o fill sist så kamla ja ikull.

Fruntimmerna va gälna i koftan för fänt, för di sa hyu på mensch sicket kram, men ja sa ney tack mina damer, då finns pilsa o bier ner hos Palms.

Jomr på balliska kvällan ni vedd, där bunnar mängen finare manseh, o pågarna di höll sej o flina åt deras höjser o fröe fladderiseh.

På marknaden skrukup ja orda mängen gång, men de va int på längt nåt sånt här, säm de va på den balliska utställninga för där gång di o spela poxiliv. Ystad den 21 okt 1915.

Erik Andersson

Under fanorna röda och blå.

Mel: Ungdomsmarschen.

Vi gå fram till att driva en fiende ut.
Rustning ha vi med oss, fast ej kulor och krut.
Hör hur maningen ljuder över höjder, över slätt:
Räcks framåt; fram för sanning och rätt!
Kom, lag del i vår strid och ställ dig in i led
där vi gå fram i ljus och bryta tusadryckesvalde
Om än kampen blir svår, skall dock segern bli vår
under fanorna röda och blå.

Mången hånar och ler, och har det roligt för sig.
Bättre blir det nog ej, hur tappert vi slåss
Icke gagnar det sak att vi komma på så säll
Se, behåll ni edra råd och låt oss i dimma gå.
Kom ihåg att en gång skall upprakande
fimma slå
då nya dagen bryter in; kom låt oss vägen
skynda på under fanorna röda och blå

Einar Anderson

Skolan och Freds arbetet

Allt för likt har vårt lands lärarekår uppmärksammat, hur stora skyldigheter skolan har gentemot fredsrörelsen.
Följför detta har i vårt lands skolor den kristna religionens härnäsken — Kärleken — betonats.
Följför detta har den Kristna etikens gyllene regel: "Allt vad I viljen, att andra göra eder, det gören I och även" blivit fostrlagen i ungdomens sinnen.
Det är därför hög tid, att våra lärare nu vakna till insikt om sin plikt i detta hänseende.
Och nu vi därvid komma ihåg uppmaningen "Uppskjut ej till morgondagen, vad som kan göras i dag!"
Ty den som förför en enda av dessa små, honom vore det bättre, att en kvarnsten bundes om hans hals, och han sänktes i havets djup"

Hvad som bör göras bör göras snart.
Om vi då betrakta fredsfrågans ställning till Kristendomen, så är det ju genast klart, redan med det inledningsvis sagda, hur omöjligt det är för en äkta lärare att ej ivrigt verka i fredens och kärlekens anda mot krigets grymhet.
Kristendomen är ju Kärlekreligionen framför alla andra, hur skulle då en kristen lärare kunna lära sina elever hatets och massmördandets blodiga katekur
Det är lika omöjligt för en sådan lärare att prisa krigets bragder, som för honom att säga till en lärjunge:
Slå ihjäl din bror eller syster!
Ty enligt Jesu lära äro vi ju alla bröder och systrar.
Stiften edra ovänner, välsigenen dem som förbanna eder, och bedjen för dem som försmäda och förföljа eder!

Och Ställ vad I eljest haven gjort
mot en av dessa mina minsta bröder.
det haven I och gjort mig."
Vem skulle vilja döda fridens furste?
Vem skulle kunna vara så hård mot
Kärleken skönske profet?
Nej, det finns ingen med hjärta i
bröstet som vill ha ett sådant
brott på sitt samvete.
Alla vi äro bröder! Kristendomen
band oss.
Eller hur skulle det vara möjligt
att ena hinnan folka bubblerden:
Saliga äro de fridsamma, ty de
skola besitta jorden, eller Saliga
äro de barmhärtiga, ty dem skall
vederfaras barmhärtighet o. s. v.
och andra hinnan försvara och
prisa kriget med dessa upphöjda

fasor...

Inga krig kunna i grymhet
jämföras med religionskrigen.
Tänk på katolikernas kamp mot protestanterna,
tänk på hugenottkrigen i Frankrike.
tänk på puritanernas tjudande i England
Endast blotta namnet Bartolomeinatten
väcker fasa. Hur skall en kristen
och humanistiskt bildad människa
kunna försvara sådet? Omöjligt!
Kristus har visserligen befallt oss att
utbreda hans lära över all världen.
Men han har ingenstädes befallt,
att det skall ske med eld och blod
och svärd. Tvärt om!
Det skulle ske på överbygelsens
väg med tårens folkande
som medel. Jesus befallde inga
korståg med väpnade krigare.
Tänk på Erik den heliges Birger Jarls
och Torgils Knutssons erövringståg till
Finland, och de oerhörda offer dessa
korståg krävde

Visserligen var det i en rå tid och mot ett rått hedniskt och okultiverat folk, men det kan ändå ej försvaras.
Kristus sände ej sina lärjungar väl rustade med svärd och spjut, utan han sände dem 1. o. m. utan både skor och ränsel. Deras tal och liv var den enda överbyggelsemedlet. Om alltså den vapnade missionen med mord och skändande är dem, som skulle Kristnas ej kunde försvaras på en sådan tid, så kan den så mycket mindre nu, när Jesu kärleksanningar predikas och ingjutits på jorden i snart tvåtusen år — i flera långa sekler.
Bort med våldets makt sg "Den, som tager till svärd han skall förgås med svärd. Stick därför ditt svärd tillbaka i dess rum.
Jehova tillät ej David, som fört så många blodiga krig, att bygga sig ett tempel

Och detta skedde under ofullkomlighetens tider. Hur mycket mindre kan det då tillåtas av vår Gud, som är alla menniskors Gud, ej endast judars eller tyskars. Här skulle Gud kunna säga skåning i världskampen?
Kan tyskarnas rop: Gud straffe England uppväga Engelsmännens och fransmäns förenade kvinnande böner?
Eller kan de tyska prästernas rop på Guds ingripande i kriget till Rysslands förmån motväga tyskars och österrikars enträgna böner om Guds hjälp mot de vilda kosackhoparna, som bränna mörda och skända?
Ty vår Gud är Kärlekens Gud och han skall lika lika mycket tillhöra den ena parten som den andra.
Han måste straffa dem alla för deras brott mot Kristen tro och Kristna ideal. Annars vore han ej den rättfärdige Guden.

Och Jesus som själv lefde under den mäktiga och hednaska förtryck, uppmanar ej judarna att göra uppror och slå sig fria. Tvärtom, han sade. Given kejsaren det kejsare tillhöer —

Och hans föreläsare Johannes hade samma sinne. Han fuckstade soldaterna. — de romerske polisens — med maningen. Pören icke överfall eller orätt mot någon. Kunde de då få lön åt dåda människor?

Nej! Du skall älska din nästa såsom dig själv. Men paulus då inväner någon. Han har ju sagt: Var och en bare sin överdåning ten mäktägande överheten! och Överheten bär icke svärdet förgäves! Med svärd menar här Paulus makt endast Och när vi läsa dessa bibelställen, måste vi läsa dem i sammanhanget och i ljuset av Pauli liv och levnadsära Läs kapitlet ut Rom - 13

och då skall du finna Paulus som en lika stor profetsbär som Jesus och Johannes Döparen! "De som hava välden äro till skräck, icke för dem, som göra vad gott är, utan för dem, som göra vad ont är" Och vidare "Varen icke någon skyldig någon mån när det gäller Kärlek till varandra. Ty den som älskar sin nästa han har uppfyllt lagen" och "Kärleken gör intet ont mot nästan" Och gå vi till kärlekens apostel - Johannes - finna vi hela hans liv och lära genomträngd av idel kärlek till medmenniskorna och hat mot förtryck och [illegible]våld —

Sammaledes Petrus. Visserligen säger han att vi skola vara all mänsklig ordning underdanen för Herrens skull. Härmed menar Petrus ingalunda att [illegible] lagar utan undantag, ty då skulle denna sats stå i strid med hans egen lära

Ty när Petrus av konungar och höfdingar förbjöds att hata och tåga i Jesu namn svarade han: "Man måste mer lyda Gud än människor." Och vidare: Kan krig vara en mänsklig ordning? För övrigt var krigstjänst ej en Svungen sak på Petri tid. I det avseendet har vi gått tillbaka i stället för fram. Således har Petrus i denna sak sagt absolut ingenting. Och hela Nya testamentet talar samma språk. Se upp 1 c: 14!
Den äldsta kyrkans tåga förbjuder helt och hållet krig. Ingen soldats kan bli döpt utan att först lämna sitt yrke. Kyrkolagarna från gamla tider och de främsta kyrkolararnas skrifter bevisa detta till fullo.
Alltså, vi kunna ingenstädes i Nya testamentet finna stöd för världens och makpets filosofi. Kriget är ur kristen synpunkt det grövsta brott

Att bevisa motsatsen med stöd ur Gamla testamentet mot det nya vore ej värdigt en verklig kristen.
Ty det är först i Nya testamentet vi få Fridsfurstens tåga skildrad, den tåga, som skulle helga en ny tid, då "svärden skulle smidas till plogbillar" och "allt krig med storm och blodig klädnad skulle upphöra och av eld förtärt varda".
Betrakta vi så kriget ur humanistiska eller rent mänsklig synpunkt så är det lika naturvidrigt. Blotta tanken på hoparna, som ligga och rossla på slagfältet, sprätta i dödsryckningarna på ett elektrist taggtrådsstängsel eller pinas på lasarettet under amputationslånga timmar borde det vara nog att förmå en sann människa att med vämjelse och avsky vända sig bort från krigets prisade "skönhet."

Och tänk vidare på invaliderna, som
börja med sönderna ögonhålor sin
skisstade arbetskraft - sitt skövlade hem.
Tänk på gårdar, som brinna - på änkor
och barn, som hemlösa och utsvultna
irra omkring, när hemmet - det en
gång lyckliga fästet - skövlats och bränts
och maken stupat eller försmäktar
i en grönmånde fångelsehåla.
Tänk på fångarna, som med tårade
ögon se mot hemmet, som de kanske
aldrig mer få åse, som kanske aldrig
få ett ord från sina kära mer.
Tänk på flickor med hälsans och
livets färg på kinderna, som skändas
och förstöras för livet av råa knektar
Och mitt i allt detta elände tala
evangeliska kristna med kall stämma
om projektet att använda de stupades
människornas kroppar till glycerin.
Ens i graven unnas vila och frid.

Böra inte alla kristna människor
med en gnista humanitet i själens
innersta, kraftfullt protestera mot
detta blodiga hån över mänskligheten?
Vid historieundervisningen måste också
krigen framställas som något ont.
Orättfärdigheten ätt med blod och sårad
kuva andra folk måste skarpt gisslas
Statsrätten - de mellanfolkliga avtalens
helgd - måste betonas. Vidare bör
huvudvikten läggas ej som nu vid den
yttre politiken utan vid det inre
kulturella arbetet - folkets strävan att
höja sig ur gruset. Då blir historien
vad den bör vara, en lysande fackla
en god vän och följeslagare för hela livet
Man bör ej ensidigt framhålla det
egna landet som ett mönsterland som
ett sanningens och rättens paradis framför
alla andra folkhem. Fosterländskan
bör väckas, men det skall ej vara en
uppkonspirerad stämning,

ej en kärlek, som lyfter vid en bergs-
kygg eller ett vattendrag. Nej, kemkärleken
bör utbreda sig liksom ringarna gör i
vattnet, när man kastar en sten däri.
Den skall utbreda sig likformigt-
lika åt alla håll, naturligtvis avtagande
i styrka och intensitet ju längre
bort man kommer. Det är den
rätta och naturliga fosterlandskärleken
Man bör ej mana barnen att älska
blott stenarna och marken utan
folket och dess liv framför allt annat.
Och viktigast av allt få vi komma
ihåg att det är, att vi ej låta kärleken
lyfta vid gränsen. Vi ha så ofta hört
mycket att tacka andra folk för. Utan
dem kunna vi ej leva, liksom ej heller
de kunna leva utan oss. Därför
behöver man ej förliga krigets hjältar
men man håller sig till deras karaktärer
och sådant, ej förhärliga deras krigiska
gärning och ej heller framställa dem som

mönster för oss utan för den tid, vari de
levat. Och framför allt: Glöm ej
kulturens märkesmän: en Vasa en Karl
XI. en Oskar II. en Rudbeck en Polhem
och en Linné m.fl. De kulturella
förtjänsterna måste gå framför de krigiska.
I samhällslåran måste man betona
vikten av folkets fredliga samlev,
av handelstraktater, skiljedomsavtal och
integritetsförsäkringar. De mellanfolkliga
avtalen få ej framställas som bott
och blott pappersbitar - deras värde
och helgd måste bevaras. Orättfärdigheten
i köpmansvärlden att för snöd vinnings
skull och enskild profitlustens
tillfredsställande prisgiva fosterlandets
måste noga bekämpas utan
prut och dackan. Krigens orsaker
måste ingående och grundligt studeras
och behandlas. Också litt slut-
leken och samlivet barnen emellan-

Tillåt ej några dumma uppträdanden med anspelning på krig. Låt barnen ej dela sig i två partier, som stå på krigsfot mot varandra. Inskärp i stället dessa ord: Om någon slår dig på det högra kindbenet så vänd honom det andra till.

Repet.: "Ved med vapnen"! må stunden lyda redan i den lilla värld, där sablarna äro av trä och kanonerna av messing.

Löddeköpinge den 31 dec. 1915

Oscar Andersson

"Flicka m. paraply!"

En dessa dagar vill sjunga som är anslående och handlar om en flicka som gick med paraply för sola mycket på himmelen hon molnberg under var men högmodets moln stundom i pigans hjärtan far

Hon var en fattig piga från Karlstuna by
Som skaffat sej en fästman som köpt ett paraply
men hör i gråbar alla som har en liten vän
Köp aldrig paraplyer för solen på himmelen!

En dag då solen dolde sig bakom svarta sky
gick hon med högmodsanden i uppspänd paraply
men herren straffar sådant det kan i tider på
och hören nu hur ynkligt den pigan mindre gå

En virvelvind kom farande från svarta himmele
och högg i paraplyet så pigan följde me,
hon sökte dog att släppa den fulgesten i fast
men fyra man med sömlöst mod i skaffets
hängde fast

Så reste ho sig himmelen
ifrå sin lille vän.
Som sprang å skrek å ropade
Stopp pigan mer igen
Han sprang åt mer å hoppe
å skrek bå hi å hej.
Men de va tågu i helsike
Kon kunde stäppa sej.

Lådja Knapagl. den 17 mars 1916

Einar Anders son

En gång.

En gång skall kalen kyla dö
och smälla kort, som barnets snö
för morgonsolen milda stråle.
och kråkeken på ängad fåle
skall rida in sin jubeltrop
från människobarnens stora hop.

Då flykta skall från människors skog
förbannelsen, som heter krig,
som bringat skräck och sorg och tårar.
— då komma dessa ljusa åtrar,
som fredens folk har sig kär
som kärleken i skönhet bär.

Och klockor skola slå en gång:
Ding, dång, ding, dång, ding, dång, ding, dång,
De ringa dessa höga toner,
kvinnornas tårdarnas miljoner,
och kärleken i höj gestalt
skall ge åt människobarnen allt.

Ja, röder ännu kiv och strid,
så hoppas dock på ljusets tid.
Låt dina barn också på tårar
att hoppets glöd i barnen bära
Ty efter långspan dyup en gång
Så ringer klockan Ding och dång.

Einar Anders son

O, må den ändas...

Till Sveriges predikande kvinnor

O, må den ändas, mörkrets tunga natt,
som allt för länge nalkas mellan fjällen.
Skall ej en gryning skönjas om än matt,
som tidigt om att natten är förgången:
Om dag som skulle ljus och frejdefull
med solskensglans och fågelsång och tändes
med doft på mången, mången fromsinnad själ
som ängsligt stammade fram med tvekan:
Nåden är
nu trygg och ännu! Herrig dag på dig
med rätt och sanning vänjer vi oss åter
då natten mörka skugga måste fly,
som sedan för solen skimrar som om våren
nu ljus bli bänt i varje kvalens bröst
där hoppet stärks allt klarar mörkret och öde
och ord bli sagda av hopp och tröst
som skalla från Guds eviga kärlekshjärta.

Ja må du komma fredens ljusa dag,
den klarhet ni på anletet redan sköna

som tjuder frid i tidens gillestag,
där split och bedrägeri tänge nog fått råda
nu bättre lystna, ej en enda ton
från trigets dåtidsorkester mera klinga
men ängar skynda från skyddens hem
att fria och endräkt människorna tvinga.

Hör er, I kvinnor, I som väcker ur
den vilja hanen ur tidens tider,
som viljen uppå nytt gå rätt
och tvinga fria ut varje själ som lider
Ja ut ur nöd, kanhända nöd och sår
I följe er med glädt och hoppfull bro
på nya tider, ljusa framgångsår.

Ja ni har att nå i skilla dagen fram
med varma mjuka sammetslena händer
som mörkret skingras och allt våld att skam
utplånas ifrån jordens folk och länder
och fredens duva svåva ifrån skyn
med vita vingar mer åt jordens dalar.
Se den det gynnar tystnar skogens tryn
Guds kärlekstanke skimmar nu i världen klar

Under fanorna röda och blå.

Mel: Ungdoms marschen

Vi gå fram för att skriva en sjunde akt.
Ryssland har vi med oss som fors i Ruhr och kust
Här kör maningen fjuder över nästa
Stäckt framåt: fram för seining och tåld!
Kom hög del i vår skia och ställ dig in i våra led
där vi gå fram i fjus och bryta hundrycksvaldet med.
Om än kanjen blir svår skall dock segern bli vår
Under fanorna röda och blå

Längen gånar och ler och har det roligt förstås
Bättre blir det nog i hela Sappert ni stås.
Icke gagnar det oss att ni komma på så sätt
ännu mekpen vi ha och icke släppa vi den tätt
Vi behöll ni edra tår: och tåg os emmma fåna gå
Kom ihåg att en gång skall upprakna dess timma slå
då nya dagen bryter in som tåg os högen skynda på
Under fanorna röda och blå.

Lilja Ring ägt. den 5 juni 1914

Linnea Fjuder Ring

Skiftar du dina fjasterland.

Skiftar du dina fjasterland,
höj då högt med stadig hand
fredens fackna, vita fana
på den väg du har att gå
och din bön och strider mana
till att göra sitt så!

Tala vår du kan ett ord,
som kan värna fädrens jord,
som kan fjysta dem som sjunga
lovsång höj åt krigets gud!
Tolka på vårt stärkte unga
fredens ord och fredens bud.

Sveriges unga, friska män
skola icke dö min vän,
för kanonerna och svärden
som man tänker i mörkmän ted;
nej, de skola visa världen
hälla vägen fram till fred.

50

I Bleck har flutit nog på jord,
det är nog med brott och mord.
Det är nog med sinnaliden,
nog med jämmer sorg och gråt;
det må vandra nya tider,
och med hopp vi se framåt.

Ljus kär du ditt fosterland,
Jala då ett ord i vrede
som skand dessa yngre släkter
Fredens ande sända må
Glättigt då mot morgonsolen
Kunna våra blicken gå

Lädja Bergsmund den 5/4 1916

Erik Andersson

51

Hälsning till våren.

Fixad är du, o vår,
alltid ny för vart år
segrarens dager.
Vårt du stolt i ditt hår,
skånande fager,
framåt du drager,
i solgjusets spår.

Tusende vintrars snö,
stelknat i vårars tå,
driver och isar,
ständigt för våren måst då,
ännu var prisad,
ty du visar,
livsgladjens väg på vår sorgeö.

Lädja den 18 april 1916.

Erik Andersson

Till lilla Elsa Höglund.
Skrivit när hr Höglund satt i fängelse,
anklagad för landsförräderi.

Lilla Elsa följ din pappas spana,
kämpa glad för samma idéal,
följa modigt fram på livets bana,
strid som han, mot mörker nöd och kval,
vill du svärdet emot draken draga,
då blir livet ~~blott~~ ditt en hjältesaga.

Du, och alla svenska flickor Elsa,
tro och hoppas skall på livets kår,
med ett kärna kärlek skall ni fröna,
älskat fosterland från krigets sår,
då en dag skall häktets murar falla,
hamla skola fogdeborgar alla.

Ni skall bedja alla Sveriges fäder,
kämpa djärft för frihet, fred och rätt,
hissas skall då upp i alla städer,
fasta borgar, utav folkets ätt,
då skall lösen bliva jämnlikheten,

broderskapets fana stå i leden.

Ty fast jag än kallas liberalen,
kämpar jag dock för en bättre tid,
och jag sjunger Internationalen,
när som molnen mörkna som till strid,
jag vill kämpa emot plåtor snöda,
därför går jag under fanor röda.

Lilla Elsa vi skall slaget vinna,
även om det synes långt till vår,
vi skall snart in till din pappa hinna,
där han tynga av mörka drömmar går,
taga honom med hem till de sina,
bort från häktets oförskyllda pina.

Kadja den 18 april 1916
Erik Andersson

Till lilla Elsa Högglund. Vår hemmes
pappa oförskyldt satt i fängelse.

Var är pappa? frågar du så skilla,
varför kommer inte pappa hem,
dina ögon klaka, kära lilla,
jag ser stora tårar stå i dem.

Lilla Elsa – liksom du, miljoner,
andra små i alla, alla land,
fråga, var är pappa? och kanoner,
svara kemiskt, och tusen hem i brand.

Lilla vän, din pappa han är gången,
i ett krig, för vi för krig vi med,
våra fiender tog honom fången,
när han strid för dej, och Sveriges fred.

Onda människor vill ut oss skicka,
för att då och själva döda få,
men din pappa tänkte på sin flicka,
och på alla andra flickor små.

Han är alla svenska barn till fädra,
deras kära pappors liv och hem,
därför är han fången lilla Elsa,
därför är det han ej kommit hem.

Därför är det, alla goda själar,
människor i hela Sveriges land,
ska ej skyddande mot honom ställa,
och få honom ur de andras hand.

Därför skall du hållen inte tappa,
modet, Elsa, bara dubbelt mer,
hålla av din egen kära pappa,
när han kommer hem igen till dig.

Lådja Berglund den 18 April 1916.

Erik Andersson

Trots allt o. s. v.
Trots allt det i spillran falna,
trots allt som förintats har,
trots hjärtan i hatet kalna,
så har jag dock hoppet kvar.

att branden till sist må släckas,
för evigt och morgon gry,
då folken till fullo väckas,
att göra oss världen ny.

by mitt uti krampens bölja,
med blodtörst och hat och slag,
det finnes dock de, som följa
sitt samvetes heliga lag,

som våga att fria vara,
från folkhatets vilda bus,
som lysa, som gnistor klara,
av kommande tiders ljus

som djärvas, fast människor skrika,

och skänka dem hån och spott,
om ljusare tiders sia,
sen Ragnarökstiden gått.

Samma dato som föregående.

Erik Lindegren.

Dvärgmening!

Man ropat: tusta tusta tusta blott,
ty då vi finna fredens ljuva lott,
vad ville man? ja stärkt man ville stå
ja, stärkt, att frihetsfolket neder slå
och världsförbrödringen man ville knäcka
och hat nationerna emellan väcka.

Stormännens stora mål var guld och prakt,
ja mycket guld och väldig makt och prakt,
för dem åt världen som en stor atlåt,
det gått så fint, man guld med kniven skär,
Midgårds människors liv och id och vandel.

att hjälpa henne dra,
han vevade en timme,
han pustade i två,
och vevade ännya,
men tog som fått ändå.

Såt så i tio timmar,
han svarat utan paus,
han tackta sej om pannan,
och klackte fram till slut,
att dra åt dej en mangel,
som aldrig blivit sumbrad,
i tio tusnda timmar,
åt a klätsch utan end.

Ljusdja den 19 april 1916.

Gustaf Andersson

Vad jag älskar.

Skånskande jord min hälsning tag,
blånande hav, dig älskar jag,
livande ljus i djup och höjd,
himmelska sol du är min fröjd,
men mer än jordens skönaste bram,
och mer än blåa böljors dans,
älskar jag, älskar jag,
himmelskå ljusets gryende gröst,
i ett lånande människobröst.

Ljusdja den 11 maj 1916.

Det var då..

Högre mot stranden,
svallar vreda sjön
björken på stranden
susar ej mera grön
marken är stel av snön.

Du som med vären,

flydde från dal och från,
bragte dig låten,
blott för en stund igen,
ville jag säga än.

Skåda kring lunden,
flicka, en gång ännu,
minns du hur lunden,
fordom var grön och ljuv,
se vad han blivit nu.

Sen då hon flydde,
skulle hon säga så,
skönare gryddet,
ynglingens kind ochså,
men det var då, ja då.

Lödje den 11 maj 1916.
Erik Andersson.

Misstanken.

Hur din kind åt purpurröd,
teckmad står din skuld på pannan,
i din blick, vad sällsam glöd,
gav din tro du åt en annan,
dina ögon fly mig, själv du dig anklaga,
ja, jag ser på dig, att du svikit mig,
svara, svara om du mig bedrog,
och då långt bättre vore,
att mitt liv du tog.

Sjungen ur grammofon.

Jag har kommit hit te våra för te
tjäna, och jag har varken far
eller mor, jag får vandra hår
på jorda så allena, men mi löcka
i spelleverke bor, ja spellar på
harmonikan så tjuvelig, ja jag
spellar te min bedaste då.

En gång ja, ägde e flicka så fager,

men å falskhet ho gja mej en harg,
för var dag så blev jag blekare i mager
men i spellevärke drånkte ja mi sorg.
jag spellar prå harmonikan så
hjuveligt, ja jag spellar te mi
blekaste då.

Sådja i maj 1916.
C. Ll. Andersson.

Den blåa färgen -

Av alla färger ack ändå,
har mig fästpiusat mest den blå,
blå är den fiusa himlapellen,
då inga natmoln skymma sfällen,
blå skiftar lilla blamman sig,
som viskar: ack färgät ej mig,
som kärlek vall ack ömt päminna,
hur kärlek ber att kärlek vinna,
i blåa ögon läser jag,
det goda hjärtats fena drag,
i glansen av blå ögans strålar
mitt hjärta livets himmel målar.

Ack hör mig en gång Hymens gud,
i blått då vare prydd min brud,
blå kläder vill jag endast bära,
blå ögon endast trohet svära.

Andersson.

Avskedet.

Blott ett litet avsked vill jag säga,
förrn du mig flyr över böljan blå,
fast du mig glömmer, jag vill dig
minnas, min fanbes älskling du blir ändå

Harsel på Idas grav.

Massbelupen hydda, står vid Tekias fot,
höga granar skydda, den mot stormens hot,
men därinne, sorgsna minne,
livets storm en vas bröt av,
än vid strand av finne,
hörs på Idas grav.

Alfred skön som våren, drog till fjärran
land, blek med spridda håren, Ida gråt på
strand, så att strida, glöm ej Ida.

hennes kärlek hennes tro,
sorgligt skall han bida,
återkomstens tro.

Ättel slöt sin bana, hvenne gånges om,
saknad blev en vana, ingen Alfred kom,
van att lida, stackars Ida,
dolde smärtan för sin far,
kraft att ensam strida,
än dess hjärta har.

Snart från bleka himlen, blomman neb sin
kos, då av sitocs-vinden, härjas södems ros,
kärlfullt öga, mot det höga,
förfängdt följde hjärtats bön,
trohet båtar föga,
svekel blir dess lön.

Enda dotterns smärta, får den gamles bröst,
ömt hans fadershjärta, skyndar att ge tröst,
ilning ej Ida, till din sida,
snart jag Alfred återför

blott för dig jag vida,
bort en vallfärd går.

Ida gick till stranden, lik en ensling hamn,
sitodt i sanden, många älskat namn,
morgondimma, middagstimma,
sukande hon andas hät,
månens bleka skimma,
finner henne dät.

Skyhögt böljan svallar, över havets bryn,
åskan nyfiket knallar, blixten delat skyn,
skepp förstöras, nödrop höras,
draken slungas emot land,
och av vågen föras,
många uppå strand.

Se förtvivlan stagen, Ida såg sin far,
redan skumt för dagen, gubbens öga svar,
dödsminuten, är förfluten,
döden redan hallar mig,
Alfreds tro är bruten, han har svikit dig.

Su sin hand han lade, i sin dotters hand,
ett farvål han sade, gick till fädens land,
döden svingar, mörka vingar,
nu ett hemsk ett smärtans sjud,
samma ängel bringar,
Idas själ till Gud.

Mossbeklupen hydda, står vid Tebbas fot,
höga granar skydda, den mot stormens hot,
men därinne, sorgsna minne,
livets storm en kos bröt av,
än vid strand vi finne,
hors på Idas grav.

Lådja i maj 1916.

E Jonsson

Can fästemå jeg hade fastän hon sade sin ja,
och alltsen denna tiden, mitt hjärta ej
haft ro, nu vill jag ingen fästemå
ha, fören vänen.

C. C. Lodling.

Alfred och Alfhilda.

På 1800-talet, ja det var nittitre, i Kronans tjänst till Stockholm jag drog som ni på se, jag tog farvål från hemmet och sade till min mån, kanske du har en annan fören vi ses igen.

Alfhilda gråt och sade ney det kan aldrig ske, hur längt du än får resa min allra käraste, de arden kom från hjärtat från hennes unga bröst, o, stanna du hår hemma och skänk mig ro och trost.

Jag reste då, så kom jag till Sveriges huvudstad, jag glömde snart Alfhilda och levde frisk och glad, och månader förgingo då skrev jag henne till, i brevet stod de arden jag här omtala vill.

I dag Alfhilda, skriver jag för sista gång till dig, du sköna må en annan och evigt

glömma mig, en annan vår jag valt mig, för tiden blev för lång, därför farvål Alfhilda farvål för sista gång.

Alfhilda fick snart brevet, hon gråt och skrev alltså, min vän är det din mening hur skall det mig väl gå, hur kan jag dig förglömma som trohet svurit har, nej, det kan aldrig hända den sorg för bittter var.

Så har du och bärhemma en biten son så kär, för hans skull vill jag bedja till dig hans kulda far, och skriv nu snart tillbaka och skänk mitt hjärta ro, får den skull vill jag ända mitt brev i hopp och tro.

Jag läste upp det brevet för alla på kasern, kapral, artillerister som vore kandets värn, blott syne och skratt då hördes, själv var jag full av hån,

jag gjorde syne av brevet Alfhilda och min son.

Men då inföll en kamrat som vid min sida stod, det brevet har den sorgsna väl skrivit med sitt blod, och du går synd mot henne som trofast är mot dig, då kom en tår i ögat på honom och på mig.

Jag satte mig att skriva på samma dag ett ~~brev~~, svar, och sände det till henne som hennes bön nu var, mitt hårda hjärta bankar då jag skrev dessa ord, du får mig evigt glömma på hela denna jord.

Det sägs när han fick läsa mitt brev så full av hån, tog han strax upp ur vaggan sin lilla båte son, smög skogsväg med till Ingsjön, i den han snart försvann, det var den tolfte

juli, jag det ej glömma kan.

Då hände sig en morgon förren
reveljen gjöd, där kom ett brev från
hemmet Alfhilda din är död, och du
bär största skulden att hon gick ur livet
hän, så grumligt har du syndat
mot Gud och mot din vän.

Jag reste då och genom man där
invid trådets pol, ett brev jag läste
strax det så snart jag tog det mot,
och i den sista raden ~~det~~ hon skrivit
dessa ord, får din skuld dör jag skipa
min ende vän på jord.

Att brevet talat sanning det hade
knappt-ast jag, jag sökte då Alfhilda
och innan det blev dag; jag ilar
genom skogen och vid en klippig strand
där låg ett lik Gud hjälp mig jag
drog det upp på land.

Så vilar hon i graven med barnet
på sin arm, det slumrar ljuvligt skilda
invid sin moders barm, men jag gått
genom världen min sorgetunga gång,
och ~~dö~~ därmed vill jag sluta
min ~~sorgetunga~~ sorgefulla gång.

Lidköpe den 16 maj 1916.
Erik Andersson.

Ett Slagfält ~~

Ensamt natthig himmel dödens,
varsel smyger sig,
från tusen döende och tusen lik,
av blåbrigt högrött blod, har,
jorden mättat sig,
och skändad ligger bygden, får
så rik.

Vad kvidan, klagan, gråtlig
jämmer ifrån fältnas hop,

se hur gestalter vrida sig i kval,
hör deras suckar, deras höga
klagorop,
de dö i husen här i natten
kval.

Lödja den 18 maj 1916.
Erik Andersson.

Herr Karl Sjungqvist
Odens gade
15 III tg
Kristiania.
Norge

Erik Andersson
Lödja Skaraborgs
Bergslund Sverige.

Lödja den 24 maj 1916

Herman Andersson

Fredsbönernas marseljäs.

Mel: Upp genom tuppen.

1. Fridens härsmän, fredens härolder,
Väktare kragdernas skyddsvakt och värn:
Budkaveln kallar: härskaran skaran,
panoplerade nären oss tänker i järn.
Rustning för predikan arbetets id!
Rustning för andarnas enbarna strid.
Värnen om tystnaden, stämmen och friden,
vädret och vaketen sänke sin glav,
Väktare dispersa en gång i tiden
kuva vår omvärld och tidens envar.

2. Riksringens mälsmän, Festas psalmkvinnor,
odlade nejlikt och kempridens folk,
Vapnen i sänken, hävden i tänken
rätten och freden åt jordens folk.
Upp för att skapa en framtid i tjänst
Upp för att bjärna förbrödringens hus
Vänskaps andes pegkast dig binder
Segrar du stormint mot anade mål
Räcker din krafts med varsk medmänsklig hjärter
annars blir dödlysten vilja av stål

betyder ingenting mot deras handel.

Man tustar för att makt åta må,
och folk och land i grus och spillror slå,
det är ett väldigt spel man så har fört,
ja värre synder hår man för ej hört.
och detta bleka ranvett får regera,
och som den högsta visket tycks passera.

I världens stora jag anklagar er.
ni ha oss stytt uti ett blodsdjup mer,
nu är det tid, att fram till gränsbeting gå,
nu är det tid att käpst man hålla må,
med dem som våga oss åt krigen sälja,
nu är det tid avväpningsvägen välja.
~~det är på tid~~

Det är på tid att världens parlament,
dit folken sina bästa män ha sänt,
skall härska över allt på ädelt sätt
och leda världens gång med lag och rätt
då skall man endast allt det goda främja
och våldets män, dem skall man icke kämja.

Yrkeslek utan ord.

Han sedan länge suckat,
för liken tårna tar,
men aldrig vågat yppa,
den kärlek som han har.
och även pakta kunna,
i kistens stora famn,
allhjämt i hjärtat bar han,
sin hjärtas älskings namn.

Han väntade förgäves,
att höra på hans ord,
ibland han rentav trodde,
att karlen var förgjord,
men hur än kärlekslågan,
uti hans hjärta brann,
det aldrig från hans läppar,
till en förklaring kom.

Då tog den raska flickan,
sin gosse med en dr.
dit ut till mangelboden,

Freds - psalm.

Mel: Vår Gud är oss en väldig borg

Låt lag och sätt till folkets borg
och deras skyddsvärn bygga.
Så krigs makt med dess nöd och sorg
vårt hopp vi ej må bygga

För:
Kriget denna hednaseed
måsk läggas ned
Om än så fäkt vi stån
ej vapen hjälper oss
mot stora övermakten.
Vår krigsmakt oss ej hjälpa kan
Vi vore snart förstrodda
om kriget vagen fick oss fann
vi blive rent förödda

För: Kriget denna hednaseed etc.

Så skulle än ett under ske
och segern vi bekänna
Dänk tänker vilken nöd och ve
ett krig oss kunde vänta!

Vi dingna alla fräcken ned
ignunder vapnens bröra
Gnunder fungt bevapnad fred
ej folkens välstånd störda.

Efter — Kriget.

När kriget druckit dyrbart människoblod
så mycket som det nu förmår att dricka
då skall det säkert kräva för oss mod
att över dessa sönder byggder blicka.

Vad ögat då i första hand får se
är människoboningarna, brända, hissna
och bredvid dem en hungrande armé
av barn och kvinnor arma, övergivna.

Och här och var en stackars invalid
går kring och viinar om den stora döden
som krossat liv och hem och samvetsfrid
och bragt miljoner hilira öden

Ja denna syn skall fylla våra bröst
med para för den stora röda "Freden."
men också bringa fram en mäktig kärl
för folkförbrödringen den rika freden.

Einar Lundgren.

Lägg ned svärdet.

När skall svärdet läggas ned
I strigets vilda rimmet?
Om fred och lugn, o bröder, bed!
För jorden lik en himmel.

En konung skenbart mäktig är
När han till sina säger
Så nu att dräpa bröder vän
I andra landets lägen!..

Men länk upp de arma då
Det klarare är livet
Som svart de kanske mista på
Ej gen det liken dem givet

Regeringen bör länka på
När den till strid vill kalla
Till livet är väl kärt ändå
Samt lika kärt för alla

Låt övermod, låt lumpet hat
Ej råda i din sinne
Och tyssna ej till grannens prat
Om onska bor där inne

Låt inte krig och annat stör
Bli rådande på jorden
Vi leva för ett bättre liv
Vi leva ej för morden

Register.

Namn.	Sidan
Arbetets söner	1.
Åt det rätt	2.
Den nya kulturen	3.
Den objudne gästen	4.
Verklighetsbild. Ritning av Erik Andersson	7
Varför lever du?	8.
Belgien	10.
Freds-dikt	11.
Mitt lilla hem.	13.
Vår - - -	14.
Fre-ds-drömmen. Fångad	16
Adressen	18. 19. 20. 21.
Bakfickuklan	22
Under fanorna röda och blå	25.
Föredraget Skolan och freds-arbetet	26.
Flickan med paraplyet	40.
En gång	42.
O, må den ändas	44

Älskar du ditt fosterland. 49.
Hälsning till Wåren 51.
Till lilla Elsa Höglund 52
" " " " " 53.
Flots afsked 56.
Återkomst 57.
Återkomst. Stärkek utan ord 57.1/2.
Vad jag älskar. Det var då 59.
Misstanken 61.
Sjunget ut grammofon. 61
Den blåa färgen 62
Afskedet 63
Torsdet på Idas grav 63
Alfred och Alfhilda 67
Ett slag fäller 71
Frednämnernas marseljäs 73

Minnen upptecknade från en liten kids vistelse i det underskäna Skeviksberg. Anländ dit den 25 maj, en söndag natt. 26 regn 2 timmars arbete 27-28 arbeta, sjuk natten ~~med~~ till den 28. utslag blodsprutning, doktorn anlände i bil kl. 9. trodde det var skarlakansfeber, kl 10 till epidemisjukhuset 29 maj några lungenflammation men avvärjdes i tid av medesin. 30, konstaterat att det var mässling. 31. 1. 2. 3. juni dryga dagar. den 4. juni, hämtad från sjukhuset i dreska 5. 6. fick ej arbeta, ingrbe sedligt den 6. den 7 fick arbete igen. 8. 9. 10. 11. vackert ~~den~~ 12 regn, till folkparken, skiftar bekantskap B, en härlig samkvämsdag fotbollsmatsch, o.dy. 14. 15. 16 vackert. studentmöte 18 Kronprinsen avlägger ett besök. 19. Greta Dalström håller föredrag i folkparken, diskuterar med professor Leman, Leman blir medklubbad. Bjudna på pritsplatser av prisnere Adelswärd 20. ~~ff~~ Bjudna på middag. 21. 22. arbete. 23. en Stamrat hemrest

Midsommardagen bjudna på frukost middag och kaffe i det gröna 25. 26. stängt arbete. 27 på födelsedagskalas i det gröna, en härlig natt med kaffe o kaka. 28. 29. 30 sjuk i åtanken. den 1. juli opererad av doktor Backman 2, 3, det bättrar sig. den 4. Juli den sista och hälligaste söndag jag kanske får uppleva, Bjudna på kaffebrygd långt ut i det gröna av flickorna, sedan en promenad ubåt bondvischan, ei ny bekantskap, och ett smärtfullt förande avsked. skrivit den 5 Juli 1915. i Gamla sunnebarg till vänster i 4. upp Adelsnäs Alvidaberg. Erik Andersson

Protokoll fört i
Byggnads förening Lokal
Bergkem Sönd d. 31. dec. 1916

Efter hållet föredrag av folkskollärare Oskar Nyblad, Ingelstad, bildades en avdelning av Svenska Bygg-skiljedomsföreningen benämnd Bergs Lokalavdelning

§1

Undertecknad utsåg till mötets sekreterare

§2

19 medlemmar ingingo i Lokalavdelning

§3

S.B.S. Normalstadgar antogos

§4

Lokalavdelning beslöt att styrelse skulle utgå av

§5

Till styrelse [redacted] utsåg 7 medl. nämligen Erik Pudersson Herman Pudersson Gustav Pudersson Einar Pudersson Gustav Ek Albert Ek och Fanny Ford

§6

Genom öppen röstning blevo följande styrelsemedl. valda till
Ordförare Erik Pudersson
V. " Gustav Ek
Sekreterare Einar Pudersson
Skattmästare Herman Pudersson
Uppbördsman Fanny Ford

§7

Möte beviljade Kr. 1:25 till 1 exm. av Redaktionen som skall tillhandahållas föreningen

§8

Sekreterarens utgave Kr 7,50

justeras
Einar Pudersson
ordf

Dag som ovan
Einar Pudersson
sekreterare

Protokoll fört vid Berg-
lokalavdelning av Sv. F. o. Sk. för.
i Lädja Knapsäg, hållet d. 28. 1. 1917

Efter anmälningsordet av en predikning hälsade ordföranden de närvarande välkomna och förklarade mötet öppnat kl 5 em.

§ 1

Ordföranden upplåste arbetsplanen vilken av mötet godkändes.

§ 2

Anderlekna upprepade medlemmarna.

§ 3

Anderlekna upplåste föregående möte protokoll vilket godkändes och justerades av Ordföranden.

§ 4

Inskrivning av nya medl. verkställdes och befanns det att 7 medl. ingått i lokalavdelningen sedan föregående möte

§ 5

Underteckan inlämnade en räkning, på kr 2,45 för arbetsmaterial och predikanten vilket av mötet godkändes till betalning

§ 6

Eftersom priset på Predikanten har höjts föreslog underteckad att lokalavdelning ytterligare skulle utbetala 1 kr för att erhålla sidningen till årets slut, vilket av mötet godkändes.

§ 7

Ordföranden redogjorde för Sv. F. o. Sk. för. program

§ 8

Diskt. för dagen: Hur bör agitationen för predikoträdet på bästa sätt bedrivas här på platsen Diskuterades livligt, och beslöt mötet att diskt. fick utgå nu på fråga.

§ 9

Underteckad framlade förslag om inköpandet av böcker för avdelningens konton och räkenskaper, genom framkomna förslag uppdrogs styrelsen att anskaffa passande böcker till billigast pris

§ 10

Under diskt. var nära möte skulle hållas erbjöd sig Linden Filsson plats för nästa möte, vilket skall hållas i Lädja Backag Lörd. d. 10 feb. 1917 med början kl. 8 em.

§ 11

Till mötet kommo upplåsta underskrivna och förloraden skytten är predsponen vilket åkades med uppmärksamhet

§ 12

Förloranden framför mötet pack för underskrivna för uppdraget av tokar för mötet

§ 13

Sjuktion å kidningar uppgick till kr 0,67

§ 14

Mötet avslutades kl 3 em.

Justeras

Dag som ovan

Einar Svensson

sekreterare

Medlemmar av Svänska Fred- och Nykterhets föreningen i Berg. Lokalavdelning

Styrelse:

Ordförande:	Erik Svensson	Löpare	Lidnäs	31/12.16	0,75	1	1	
Sekreterare	Einar Svensson	Lärjs	Bergslund	31/12 1916	0,75	1	2	
2 Ordförande	Gustav K.	Holmgatan	"	31/12 1916	2,-		12	
Skattmästare	Herman Svensson	Lärjs	"	31/12 1916	0,75	1	3	
Uppbördsman	Sonny Sved	Träen	Lidnäs	31/12 1916	0,75		18	

Medlemmar:

Ernst	Björk	Träen	Lidnäs	31/12 1916	0,75		14	
"	Gottfrid Svensson	"	"	" "	0,75	1	15	
"	Gustav Svensson	"	"	" "	75		4	
"	Einar Svensson	"	"	" "	0,75		16	
"	Gustav L. Svensson	"	"	" "	75		5	
"	Axel Svensson	Hinkelkin	Bergslund	" "			2	
"	Wilhelm Svensson	Löpare	Lidnäs	" "	75	1	6	
"	Gustav Sved	"	"	" "	0,75		9	
"	Einar Svan	Tisnäs	Bergslund	" "	75	1	8	
"	Oskar Lars	Klockaren	"	" "	75			
"	Gunnar Ryd	Stampebyn	"	" "	75			
"	Albert K.	Holmgatan	"	" "	0,75		13	
"	Anna Svensson	Lärjs	"	" "	0,75		7	

Medlemmar.

			engått	avgift		
Axel Persson	Vrån	Lidnäs	31/12 -16			17
Mårten Jonasson	Ekenäs	Bergslund	" "	0,75	1	20
Carl A. Andersson	Vrån	Lidnäs	" "	75	1	8
Edvin Gustafsson	Snugarde	Bergslund	28/1 17	0 75		
Nimmi Nilsson	Lädja	"	" "	0,75	1	
Jegader Nilsson	"	"	" "	0,75	1	
Hilda Persson	"	"	" "	75	1	
Gunnar Svan	Lädja	"	" "	0 75	1	
Gustav Svan	"	"	4/2 "		1	
Johan Andersson	"	"	" "	75	1	9
Rickard Jonasson	Löpkull	Lidnäs	" "		1	
P. Emil Svan	Lädja	Bergslund	10/2 "	75	1	
Einar Lejon	"	"	" "	75	1	
Salm. Nilsson	"	"	" "	75	1	
Esbjörn Andersson	Björke	"	" "	75	1	10
Anna Andersson	Vrån	Lidnäs	" "	75	1	11
Werner Bergholm	Berg	Bergslund	" "	75	1	
Selma Lejon	Ödalen	Bergslund	" "	75		